

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ВНУТРІШНІХ СПРАВ**

Кафедра кримінального права

ЗАТВЕРДЖУЮ
Перший проректор
Національної академії
внутрішніх справ
полковник поліції
Станіслав ГУСАРЄВ
_____._____.2021

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
КРИМІНАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА КОРУПЦІЙНІ
ПРАВОПОРУШЕННЯ**

Статус дисципліни: варіативна
Рівень вищої освіти: третій (освітньо-науковий) рівень
Ступінь вищої освіти: доктор філософії
Галузь знань: 08
Спеціальність: 081 «Право»
Освітня програма: ОК 06
Форми здобуття вищої освіти: денна та заочна
Мова навчання: українська мова
Навчальний рік розроблення: 2021
Форма підсумкового контролю: екзамен

Київ – 2021 рік

Розробник:

Кришевич Ольга Володимирівна, професор кафедри кримінального права,
кандидат юридичних наук, професор

Робочу програму розглянуто та схвалено на засіданні кафедри кримінального права НАВС, протокол № __ від _____ 2021 року.

Завідувач кафедри
кримінального права НАВС _____ Олена МАТЮШЕНКО

Схвалено науково-методичною радою НАВС
Протокол № ____ від « ____ » _____ 2021 року

Голова науково-методичної ради _____ Станіслав ГУСАРСЬВ

Результати перегляду робочої програми навчальної дисципліни

Робоча програма переглянута на 20__/20__ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ____). протокол
засідання кафедри
від ____.____ 202_ № __

Завідувач кафедри

протокол науково-методичної ради від ____.____ 202_

Голова НМР

1. Загальні відомості про навчальну дисципліну

Предметом вивчення навчальної дисципліни є актуальні та дискусійні проблеми кримінальної відповідальності за корупційні правопорушення, а також поняття та правила кваліфікації кримінальних правопорушень, які використовуються при проведенні наукових юридичних досліджень та для підвищення ефективності навчального процесу.

Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета полягає у набутті здобувачами наукового ступеня доктора філософії формування глибоких теоретичних і практичних знань щодо практичного застосування кримінального законодавства України відносно питань кримінальної відповідальності за корупційні правопорушення; вироблення у ад'юнктів (аспірантів) вміння орієнтуватися у сучасних проблемах кримінального законодавства при кваліфікації корупційних правопорушень, аналізувати їх та висловлювати власну думку щодо причин і варіантів вирішення цих проблем; формування практичних навичок та аналіз джерел і використання принципів, норм у практичній діяльності юристів-правознавців правильного застосування кримінального закону. Підготовка висококваліфікованого, конкурентоспроможного, інтегрованого у європейський і світовий освітньо-науковий простір фахівця, здатного до самостійної науково-дослідницької та науково-педагогічної роботи у закладах вищої освіти і науково-дослідних установах, а також практичної діяльності у сфері реалізації права.

Основними завданнями вивчення дисципліни є:

стимулювання творчого підходу та поглибленого розуміння здобувачами наукового ступеня доктора філософії сутності державно-правових явищ, з урахуванням попереднього вивчення фундаментальних та галузевих юридичних дисциплін;

аналітично оцінювати актуальні проблеми кримінального права; визначати проблемні питання та формувати шляхи їх подолання; використовувати наукові розробки теорії кримінального права при тлумаченні та застосуванні норм кримінального законодавства.

Конкретні завдання навчальної дисципліни

вміти формулювати та обґрунтовувати юридичні висновки, пропозиції, рекомендації щодо кваліфікації корупційних правопорушень;

вміти з нових дослідницьких позицій формулювати загальну методологічну базу власного наукового дослідження актуальних проблем кримінального права, усвідомлювати його актуальність, мету і значення для розвитку кримінально-правової науки та суміжних галузей знань;

застосовувати антикорупційне законодавство у практичних ситуаціях;

пояснити практику реалізації норм антикорупційного законодавства.

Пререквізити: перелік попередньо прослуханих навчальних дисциплін, теорія держави і права, логіка, конституційне право, кримінальне процес, цивільне право, Загальна та Особлива частина кримінального права, адміністративне право, міжнародне право, криміналістика.

Постреквізити: кримінально-правова кваліфікація окремих видів кримінальних правопорушень, особливості кваліфікації та розслідування окремих видів кримінальних правопорушень, кримінальна відповідальність за корупційні правопорушення.

Перелік компетентностей відповідно до освітньої програми

За результатами опанування навчальної дисципліни «Кримінальна відповідальність за корупційні правопорушення» ад'юнкти (аспіранти) набувають інтегральну, загальні та фахові компетентності.

Інтегральна компетентність: здатність до розв'язання комплексних проблем в галузі професійної та / або дослідницько-інноваційної діяльності у сфері юриспруденції, що передбачає глибоке переосмислення наявних та отримання нових цілісних знань та/або професійної практики.

Перелік компетентностей відповідно до освітньої програми

За результатами опанування навчальної дисципліни «Кримінальна відповідальність за корупційні правопорушення» ад'юнкти (аспіранти) набувають інтегральну, загальні та фахові компетентності.

Інтегральна компетентність: здатність до розв'язання комплексних проблем в галузі професійної та / або дослідницько-інноваційної діяльності у сфері юриспруденції, що передбачає глибоке переосмислення наявних та отримання нових цілісних знань та/або професійної практики.

Загальні компетентності (ЗК)

Здатність створювати, висловлювати чи реалізовувати нові ідей, методи і технології шляхом критичного та інноваційного мислення з урахуванням впливу раціональних та ірраціональних, об'єктивних і суб'єктивних факторів, а також можливих варіантів розвитку подій (ЗК 1).

Здатність вирішувати проблеми, досягаючи поставленої мети (цілей), через осмислення та розуміння змісту проблемної ситуації, її формулювання, планування та розв'язання, а також моніторинг одержаних результатів. (ЗК 2).

Здатність до співпраці, командної роботи, поваги до думок і вчинків інших людей, адекватного сприйняття зауважень і пропозицій стосовно власної діяльності, конструктивного вирішення конфліктів, ефективного лідерства, прагнення досягти компромісу під час прийняття рішень, а також вміння підтримувати партнерські відносини. (ЗК 3).

Здатність пізнати й сприйняти позитивний зарубіжний досвід з урахування поваги до різноманітностей, активної толерантності, полілогу культур і плюралізму проявів і вимірів суспільної дійсності, а також на засадах збереження та розвитку національної своєрідності. (ЗК 5).

Здатність знаходити, перевіряти та систематизувати інформацію, використовувати різні види джерел останньої, переконливо формулювати в усній і письмовій формах аргументи відповідно до контексту певного дискурсу. (ЗК 6)

Здатність проводити наукові дослідження та усвідомлювати соціальну відповідальність за вплив їхніх результатів на прогресивний поступ суспільства,

а також урахувувати під час підготовки особистої кваліфікаційної наукової праці вимоги академічної доброчесності. (ЗК 11)

Спеціальні (фахові)

компетентності (СК)

Здатність до комплексного аналізу та розв'язання актуальних філософсько-методологічних і філософсько-правових проблем та їх осмислення в контексті різних типів праворозуміння й розвитку сучасної юридичної науки та практики, а також правоохоронної діяльності. (СК 1)

Здатність обробляти, аналізувати та контекстуалізувати значні обсяги наукової інформації з різних джерел, інтерпретувати результати наукових досліджень іноземною мовою, презентувати і доводити результати наукового пошуку з проблем права іноземною мовою, спілкуватися у професійному середовищі та з представниками інших професійних груп у національному та міжнародному контекстах. (СК 2)

Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології в освітнього процесі й науково-дослідній діяльності, а також ефективно реалізовувати інформаційне право та прогнозувати напрями розвитку вітчизняної державної інформаційної політики в умовах розбудови інформаційного суспільства в Україні. (СК 3)

Здатність досліджувати проблеми у правовій сфері на основі наукової методології з дотриманням принципів академічної доброчесності, оцінювати та вирішувати питання педагогічної діяльності з урахуванням стандартів професійної етики та соціальної відповідальності. (СК 4)

Здатність аналізувати, зіставляти та узагальнювати інформацію з огляду на різні наукові погляди, інтерпретувати отримані результати наукової діяльності правової та суміжних з нею галузей знань засобами державної мови, володіти культурою усного та писемного мовлення через розуміння природи наукової мови, а також застосування її у процесі наукової та фахової комунікації в аспекті різножанрової інтерпретації. (СК 5)

Здатність осмислити та зрозуміти глобальні світові процеси у правовому житті суспільства, що відбуваються на міжнародному і регіональних рівнях, та їх вплив на модернізацію національної правової системи України за допомогою сучасної методології юридичної науки. (СК 7)

Здатність розв'язувати важливі проблеми сучасного кримінального права, базуючись на комплексних наукових знаннях загальної та особливої частин кримінального права, кваліфікації окремих видів кримінальних правопорушень, вирішувати завдання професійної діяльності з обов'язковим урахуванням кримінально-правової кваліфікації кримінальних правопорушень, визначати переконливість аргументів у процесі оцінки кримінально-правових явищ і процесів. (СК 11)

Здатність виявляти, аналізувати, професійно пояснювати та обґрунтовувати причинно-наслідкові зв'язки між правовими явищами, подіями, об'єктами і процесами та досліджувати закономірності їх розвитку й перебігу з використанням інноваційних підходів і технологій. (СК 15)

Здатність пізнати правові явища та процеси в різних державах і культурах світу, особливості порівняльно-правового аналізу окремих об'єктів порівняльного правознавства, засвоїти наукові відомості про якісні характеристики зарубіжного права та можливості їх використання у вітчизняній юридичній практиці. (СК 18)

Нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання

Програмні результати навчання

Розуміти та використовувати філософсько-методологічні підвалини сучасної науки, зокрема юридичної, інтегративне праворозуміння і філософсько-правову методологію під час реалізації права, наукового пошуку та організації самостійної науково-дослідної роботи. (ПРН 1)

Кваліфіковано відображати результати науково-педагогічної діяльності в публікаціях у фахових вітчизняних і закордонних виданнях, у тому числі таких, що входять до міжнародних наукометричних баз, професійно презентувати їх на вітчизняних і міжнародних наукових конференціях, семінарах, а також мати досвід практичного використання іноземної мови в науково-педагогічній діяльності. (ПРН 2)

Ефективно використовувати інформаційні та комунікаційні технології в освітнього процесі й науково-дослідній діяльності, а також реалізовувати інформаційне право та прогнозувати напрями формування вітчизняної державної інформаційної політики в умовах розбудови інформаційного суспільства в Україні. (ПРН 3)

Розуміти особливості організації науково-дослідної діяльності з актуальних проблем правової теорії та юридичної практики, психолого-педагогічні закономірності професійного навчання та виховання здобувачів вищої освіти відповідно до державних стандартів, застосовувати наукову методологію та захищати результати науково-дослідної діяльності у встановленому порядку. (ПРН 4)

Уміти спілкуватися державною мовою у професійній і науковій діяльності з огляду на види, жанри та засоби української наукової мови (в усній і писемній формах), а також монологічне, діалогічне та полілогічне мовлення, застосовувати знання української наукової мови для забезпечення ефективної професійної комунікації, а також володіти культурою мови та мовним етикетом. (ПРН 5)

Здійснювати ефективне забезпечення прав і законних інтересів фізичних та юридичних осіб, держави як на національному рівні, так і у міжнародно-правових відносинах, розуміти особливості функціонування механізму приватноправового регулювання та обґрунтовувати пропозиції щодо його вдосконалення. (ПРН 6)

Характеризувати сутність, стан і можливі вектори розвитку глобальних світових правових процесів, що відбуваються на міжнародному і регіональних рівнях, та

їх вплив на вдосконалення національної правової системи України за допомогою гносеологічного потенціалу сучасної методології юридичної науки. (ПРН 7)

Формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу чинного кримінального законодавства та пропозиції щодо його вдосконалення, надавати фахові висновки стосовно окремих підходів до правового регулювання кримінально-правових відносин з достатньою обґрунтованістю, пояснювати характер кримінально-правових подій і процесів з розумінням професійного та суспільного контекстів. (ПРН 11)

Розкривати загальні та специфічні закономірності існування правових явищ та їх відображення в об'єктивній дійсності на підставі інноваційних підходів і технологій з метою використання у професійній, науковій і науково-педагогічній діяльності. (ПРН 15)

Здійснювати аналіз національних правових систем окремих країн світу, їх типологізацію, а також юридичні наукові дослідження в контексті сучасного плюралізму правових реальностей на основі порівняльно-правового методу, усвідомлювати витоки, генезис і сучасний стан функціонування юридичних явищ і процесів у зарубіжних правових системах і виявляти тенденції їх розвитку з метою запозичення позитивного правового досвіду у вітчизняну юридичну практику. (ПРН 18)

2. Структура навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів 3	Галузь знань: право (08) Спеціальність: право (081)	Вибіркова	
Кількість розділів – 5	Спеціалізація:	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин 90		Семестр	
		3	3
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи – 2	Ступінь вищої освіти: доктор філософії	Лекції	
		4 год.	4 год.
		Семінарські	
		10 год.	10 год.
		Практичні,	
		16	16
Самостійна робота			
60 год.	60 год.		

		Вид контролю:
		Екзамен

3. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

3.1. Для здобувачів вищої освіти ступеня доктор філософії за денною (заочною) формою навчання.

Назва тем	Кількість годин									
	денна форма					заочна форма				
	усього	з них:				усього	з них:			
		лекції	семінар	практичні	самостійно		лекції	семінар	практичні	самостійно
Тема 1. Т.1 Міжнародний і зарубіжний досвід кримінальної відповідальності за корупційні правопорушення	18	2	2	2	12	18	2	2	2	12
Тема 2. Корупційні кримінальні правопорушення: поняття, види, відповідальність	20	2	2	4	12	20	2	2	4	12
Тема 3. Корупційні правопорушення, пов'язанні із зловживанням владою та службовим становищем	18	-	2	4	12	18	-	2	4	12
Тема 4. Корупційні правопорушення пов'язанні з підкупом	18	-	2	4	12	18	-	2	4	12
Тема 5. Корупційне правопорушення, пов'язані з корупцією	16	-	2	2	12	16	-	2	2	14
Всього:	90	4	10	16	60	90	4	10	16	60

Форма контролю – ЕКЗАМЕН

4.1. Плани навчальних занять за видами

Плани семінарських та практичних занять

Тема 1. Міжнародний і зарубіжний досвід кримінальної відповідальності за корупційні правопорушення

Семінарське заняття – 2 год.

1. Поняття, форми та види корупції.
2. Міжнародні норми відповідальності за корупційні кримінальні правопорушення.
3. Зарубіжний досвід кримінальної відповідальності за корупційні кримінальні правопорушення.

Практичне заняття – 2 год.

1. Міжнародні конвенції, які вказують на необхідність криміналізації корупційних кримінальних правопорушень.
2. Проблеми теорії та практики кримінальної відповідальності за корупційні правопорушення у міжнародному вимірі.
3. Доктринальні засади зарубіжного досвіду кримінальної відповідальності за кримінальні корупційні правопорушення.

Тема 2. Корупційні кримінальні правопорушення: поняття, види, відповідальність

Семінарське заняття – 2 год.

1. Понятійний аспект корупційних кримінальних правопорушень: поняття, класифікація, ознаки, загальна кримінально-правова характеристика.
2. Дискусійні питання доктринального та практичного кримінально-правового розуміння корупційних кримінальних правопорушень.
3. Поняття предмету корупційних кримінальних правопорушень.

Практичне заняття – 4 год.

1. Поняття викривача корупції. Гарантії безпеки від держави, щодо осіб, які надають допомогу у запобіганні та протидії корупції.
2. Поняття суб'єктів корупційних кримінальних правопорушень.
3. Поняття службової особи.
4. Наслідки вчинення корупційних кримінальних правопорушень.
5. Покарання за корупційні кримінальні правопорушення.

Тема 3. Корупційні правопорушення, пов'язанні із зловживанням владою та службовим становищем.

Семінарське заняття – 2 год.

1. Актуальні та дискусійні питання кваліфікації корупційних правопорушень, пов'язаних із зловживанням владою та службовим становищем.

2. Актуальні проблеми кваліфікації зловживання владою або службовим становищем.
3. Поняття та ознаки привласнення. Поняття та ознаки розтрата. Поняття й ознаки заволодіння майном шляхом зловживання службовим становищем. Момент закінчення кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки. Відмежування від суміжних кримінальних правопорушень.
4. Актуальні проблеми кваліфікації зловживання повноваженнями службовою особою юридичної особи приватного права незалежно від організаційно-правової форми.

Практичне заняття – 4 год.

1. Зловживання повноваженнями особами, які надають публічні послуги.
2. Актуальні проблеми кваліфікації зловживання впливом.
3. Кваліфікація кримінального правопорушення привласнення, розтрата майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем.
4. Актуальні проблеми кваліфікації викрадення, привласнення, вимагання військовослужбовцем зброї, бойових припасів, вибухових або інших бойових речовин, засобів пересування, військової та спеціальної техніки чи іншого військового майна, а також заволодіння ними шляхом шахрайства або зловживання службовим становищем.
5. Актуальні проблеми кваліфікації викрадення, привласнення, вимагання обладнання, призначеного для виготовлення наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів, чи заволодіння ним шляхом шахрайства або зловживання службовим становищем та інші незаконні дії з таким обладнанням.
6. Актуальні проблеми кваліфікації викрадення, привласнення, вимагання військовослужбовцем зброї, бойових припасів, вибухових або інших бойових речовин, засобів пересування, військової та спеціальної техніки чи іншого військового майна, а також заволодіння ними шляхом шахрайства або зловживання службовим становищем.

Тема 4. Корупційні правопорушення пов'язанні з підкупом

Семінарське заняття – 2 год.

1. Кримінальні правопорушення проти правомірної діяльності державних установ і недержавних формувань незалежно від форм власності і видів діяльності, що вчинюються службовими особами з використанням ними своїх обов'язків, а також особами, які надають публічні послуги.
2. Актуальні проблеми кваліфікації підкупу працівника підприємства, установи и організації.
3. Актуальні проблеми кваліфікації прийняття пропозиції, обіцянки або одержання неправомірної вигоди службовою особою. Поняття та ознаки

неправомірної вигоди.

Практичне заняття – 4 год.

1. Дискусійні питання кваліфікації незаконного збагачення. Поняття, ознаки предмету кримінального правопорушення.
2. Актуальні проблеми кваліфікації підкупу службової особи юридичної особи приватного права незалежно від організаційно-правової форми.
3. Актуальні проблеми кваліфікації підкупу особи, яка надає публічні послуги.
4. Дискусійні питання кваліфікації протиправного впливу на результати офіційних спортивних змагань

Тема 5. Корупційне правопорушення, пов'язані з корупцією.

Семінарське заняття – 2 год.

1. Актуальні проблеми кваліфікації перевищення влади або службових повноважень. Наслідки. Відмежування від суміжних кримінальних правопорушень.
2. Актуальні проблеми кваліфікації службового підроблення. Предмет кримінального правопорушення. Види діяння. Відмежування від суміжних кримінальних правопорушень. Актуальні проблеми кваліфікації викрадення, привласнення, вимагання документів, штампів, печаток, заволодіння ними шляхом шахрайства чи зловживання службовим становищем або їх пошкодження.
3. Актуальні проблеми кваліфікації декларування недостовірної інформації. Предмет кримінального правопорушення.

Практичне заняття – 2 год.

1. Актуальні проблеми кваліфікації неподання суб'єктом декларування декларації особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування. Предмет кримінального правопорушення. Види діяння. Суб'єктивні ознаки.
2. Актуальні проблеми кваліфікації службова недбалість. Суб'єктивні ознаки. Кваліфікуючі ознаки. Відмежування від суміжних кримінальних правопорушень.
3. Актуальні проблеми кваліфікації бездіяльності працівника правоохоронного органу щодо незаконної діяльності з організації або проведення азартних ігор, лотерей.
4. Дискусійні питання кваліфікації нецільового використання бюджетних коштів, здійснення видатків бюджету чи надання кредитів з бюджету без встановлених бюджетних призначень або з їх перевищенням.

6. Завдання для самостійної роботи

Тема 1. Міжнародний і зарубіжний досвід кримінальної відповідальності за корупційні правопорушення

1. Чи збігаються національна і міжнародна системи корупційних кримінальних правопорушень?
2. Поняття та види корупції.
3. Конвенції ООН проти корупції.
4. Конвенції ООН проти транснаціональної організованої злочинності.
5. Міжнародний кодекс поведінки державних посадових осіб, Конвенції Ради Європи про кримінальну відповідальність за корупцію.
6. Конвенції Ради Європи про цивільно-правову відповідальність за корупцію.
7. Конвенції Ради Європи про відмивання, пошук, арешт та конфіскацію доходів, одержаних злочинним шляхом.

Тема 2. Корупційні кримінальні правопорушення: поняття, види, відповідальність

1. Яке співвідношення поняття «корупційне кримінальне правопорушення» «корупційний злочин»?
2. Наведіть основні теоретичні визначення поняття «корупційне кримінальне правопорушення».
3. Викривач корупції.
4. Суб'єкт корупційних кримінальних правопорушень.
5. Службової особи.
6. Наслідки корупційних кримінальних правопорушень.
7. Покарання за корупційні кримінальні правопорушення.

Тема 3. Корупційні правопорушення, пов'язанні із зловживанням владою та службовим становищем .

1. Зловживання владою та службовим становищем.
2. Зловживання повноваженнями службовою особою юридичної особи приватного права незалежно від організаційно-правової форми.
3. Зловживання повноваженнями особами, які надають публічні послуги.
4. Зловживання впливом.
5. Привласнення, розтрата майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем.
6. Викрадення, привласнення, вимагання військовослужбовцем зброї, бойових припасів, вибухових або інших бойових речовин, засобів пересування,

військової та спеціальної техніки чи іншого військового майна, а також заволодіння ними шляхом шахрайства або зловживання службовим становищем.

7. Викрадення, привласнення, вимагання обладнання, призначеного для виготовлення наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів, чи заволодіння ним шляхом шахрайства або зловживання службовим становищем та інші незаконні дії з таким обладнанням.

8. Викрадення, привласнення, вимагання військовослужбовцем зброї, бойових припасів, вибухових або інших бойових речовин, засобів пересування, військової та спеціальної техніки чи іншого військового майна, а також заволодіння ними шляхом шахрайства або зловживання службовим становищем.

Тема 4. Корупційні правопорушення пов'язанні з підкупом.

1. Підкуп працівника підприємства, установи и організації.
2. Прийняття пропозиції, обіцянки або одержання неправомірної вигоди службовою особою.
3. Поняття та ознаки неправомірної вигоди.
4. Незаконного збагачення.
5. Підкуп службової особи юридичної особи приватного права незалежно від організаційно-правової форми.
6. Підкуп особи, яка надає публічні послуги.

Тема 5. Корупційне правопорушення, пов'язані з корупцією

1. Перевищення влади або службових повноважень.
4. Службове підроблення.
5. Офіційний документ.
6. Декларування недостовірної інформації.
7. Суб'єкт декларування
8. Службова недбалість.
9. Нецільового використання бюджетних коштів.

7. Орієнтовний перелік

питань для тестового контролю самостійної роботи

1. Наведіть основні теоретичні визначення поняття «корупційне кримінальне правопорушення».
2. Які типові кваліфікуючі ознаки корупційних кримінальних правопорушень?
3. Які типові особливо кваліфікуючі ознаки корупційних кримінальних правопорушень?

4. Чим склади корупційних кримінальних правопорушень характеризуються із суб'єктивною стороною?
5. Дайте визначення поняття «службова особа»
6. Дайте визначення поняття «спеціальний суб'єкт».
7. Хто може бути суб'єктами корупційних кримінальних правопорушень?
8. У чому полягає специфіка об'єктивної сторони складів корупційних кримінальних правопорушень?
9. Окресліть коло предметів складів корупційних кримінальних правопорушень.
10. Критерії класифікації корупційних кримінальних правопорушень.
11. Типові ознаки корупційних кримінальних правопорушень.
12. Сутність корупційного кримінального правопорушення.
13. Види корупційних правопорушень за суб'єктом посягання.
14. Розмежування поняття «зловживання службовим становищем» та «використання службового становища».
15. Міжнародні правові акти, спрямовані на запобігання корупції та ратифіковані Україною.
16. Категоріально-правова характеристика корупції і корупційного правопорушення.
17. Поняття та види корупції.
18. Корупційне правопорушення та правопорушення, пов'язане із корупцією: їх спільні та відмінні риси.
19. Суб'єкти відповідальності за корупційні правопорушення та правопорушення, пов'язані із корупцією.
20. Особи, уповноважені на виконання функцій держави або місцевого самоврядування.
21. Особи, прирівняні до осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування.
22. Інші категорії суб'єктів відповідальності за корупційні правопорушення та правопорушення, пов'язані із корупцією.
23. Розмежування правопорушень щодо порушення правил фінансового контролю та декларування недостовірної інформації.
24. Кримінальна відповідальність за привласнення, розтрату майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем.
25. Кримінальна відповідальність за нецільове використання бюджетних коштів, здійснення видатків бюджету чи надання кредитів з бюджету без встановлених бюджетних призначень або з їх перевищенням.
26. Кримінальна відповідальність за зловживання владою або службовим становищем.
27. Кримінальна відповідальність у разі прийняття пропозиції, обіцянки або одержання неправомірної вигоди службовою особою.
28. Кримінальна відповідальність за підкуп особи, яка надає публічні послуги.

29. Кримінальна відповідальність за пропозицію, обіцянку або надання неправомірної вигоди службовій особі.
30. Неправомірна вигода.
31. Розкрити поняття активи.
32. Істотна шкода.
33. Тяжкі наслідки.
34. Чим склади корупційних кримінальних правопорушень характеризуються із суб'єктивної сторони?
35. Що є родовими і безпосередніми об'єктами складів корупційних кримінальних правопорушень?

8. Індивідуальні завдання

(відсутні за робочим навчальним планом)

Курсові та дипломні роботи відсутні.

9. Методи навчання та контролю

Дисципліна «Кримінальна відповідальність за корупційні правопорушення» включає такі види занять як лекції, семінарські, практичні заняття, а також самостійну роботу ад'юнктів (аспірантів).

Вивчення дисципліни «Кримінальна відповідальність за корупційні правопорушення» рекомендується почати з ознайомлення з тематичним планом, який містить структуру курсу, з планами семінарських та практичних занять, завданнями для самостійної роботи та тематикою рефератів, доповідей. В результаті ад'юнкт (аспірант) отримує уяву про завдання, що має виконати під час вивчення курсу «Кримінальна відповідальність за корупційні правопорушення», а також методичні рекомендації для самостійного опрацювання матеріалу та підготовки до занять з метою засвоєння основних, сформульованих на підставі сучасних теоретичних положень і новітнього кримінального та антикорупційного законодавства України.

Лекційні заняття з актуальних проблем кримінальної відповідальності за корупційні кримінальні правопорушення являють собою спосіб передачі й засвоєння навчальної інформації, зокрема щодо розуміння найсуттєвіших чи проблемних питань теорії та чинного кримінального та антикорупційного законодавства. Вони проводяться переважно з використанням мультимедійного проектора, що підвищує ефективність засвоєння матеріалу, робить його доступнішим, сприяє активізації ад'юнктів (аспірантів).

На *семінарські заняття* виносяться найбільш складні проблеми, які націлюють ад'юнктів та аспірантів на всебічне і дискусійне обговорення тем.

Для повного оволодіння теоретичним і нормативним матеріалом з відповідного розділу (теми) необхідно опрацювати матеріали, які публікуються в періодичних виданнях, з'являються на відповідних сайтах інтернету, та слідкувати за змінами у кримінальному законодавстві України. При підготовці

до семінарських занять ад'юнкти (аспіранти) можуть скористатися консультацією науково-педагогічних працівників кафедри, які викладають кримінальне право та антикорупційне законодавство, під час їх чергування на кафедрі згідно з відповідним графіком. Крім того, ознайомитися з кафедральними дидактичними матеріалами та методичними розробками, а також з навчальною та науковою літературою, яка є в наявності в бібліотеці інституту, академії та інших бібліотеках м. Києва.

До кожної теми семінарського заняття наведено ряд ключових понять, які слід законспектувати в окремому зошиті (або розділі робочого зошиту) у формі термінологічного словника.

Самостійна робота є індивідуальним видом роботи кожного ад'юнкта (аспіранта) по опрацюванню та осмисленню за допомогою матеріалів лекцій та відповідних розділів навчальних посібників кримінального та антикорупційного законодавства та прикладів правозастосовної практики.

Робота з першоджерелами оцінюється лектором або викладачем за результатами виступів на конференціях та при проведенні семінарських занять. Систематичне і в повному обсязі виконання завдань для самостійної роботи є обов'язковою умовою успішного засвоєння змісту основних понять та категорій дисципліни.

Технологія застосування різних методів контролю знань ад'юнкта (аспіранта) з дисципліни «Кримінальна відповідальність за корупційні правопорушення» передбачає проведення поточного контролю успішності навчання, рубіжного контролю і підсумкового контролю ад'юнкта (аспіранта).

Поточний контроль знань здобувачів

Поточний контроль знань є органічною частиною всього навчального процесу і слугує засобом виявлення ступеня сприйняття (засвоєння) навчального матеріалу з дисципліни «Кримінальна відповідальність за корупційні правопорушення».

Оцінювання знань ад'юнкта (аспіранта) на основі даних поточного контролю знань відбувається:

1) з допомогою перевірки якості засвоєння ад'юнкта (аспіранта) програмного матеріалу дисципліни «Кримінальна відповідальність за корупційні правопорушення» з кожної окремої теми, оцінювання відповідей на семінарських та практичних заняттях, тексту реферату та вміння його виголошувати і захищати, участі у науковій роботі тощо;

2) з допомогою перевірки якості виконання завдань для самостійної роботи, зокрема за конспектами матеріалів для підготовки до семінарських і практичних занять, а також словника термінів з даної дисципліни тощо;

3) шляхом оцінювання якості та повноти виконання завдань двох рубіжних контрольних робіт.

Поточний контроль на семінарських заняттях проводиться з метою з'ясування готовності ад'юнкта (аспіранта) до занять у таких формах:

- вибіркового усного опитування перед початком занять;
- фронтального стандартизованого усного та/або письмового опитування ад'юнкта (аспіранта) за основними питаннями теми заняття;

- фронтальної перевірки виконання домашніх завдань; виклику до дошки окремих ад'юнктів (аспірантів) для самостійного розв'язування практичних завдань чи ситуацій;

- експрес-опитування, що являє собою або суцільне опитування всіх присутніх ад'юнктів (аспірантів), групи або вибіркове опитування частини групи ад'юнктів (аспірантів);

- тестування;
- реферативних повідомлень та їх обговорень;
- інше.

В ході семінарського чи практичного заняття ад'юнкт та аспірант групи може отримати як позитивну оцінку (1-5 балів), так і негативну оцінку (0 балів).

Самостійна робота ад'юнктів (аспірантів) передбачає цілеспрямований пошук ефективних способів вивчення дисципліни «Кримінальна відповідальність за корупційні правопорушення», свідоме ставлення та послідовність в роботі, вміння використовувати наявну літературу і нормативну базу, планувати власну роботу.

Самостійна робота передбачає виконання письмових завдань до кожного змістовного модуля в окремому зошиті, які перевіряються та оцінюються викладачем разом з контрольною роботою.

Поточний контроль

Поточний контроль з дисципліни «Кримінальна відповідальність за корупційні правопорушення» у відповідності до її структури проводиться двічі у формі контрольної перевірки стану засвоєння ад'юнктами (аспірантами) навчального матеріалу. Для виконання поточного контролю ад'юнктам (аспірантам) надається 40 хвилин на останньому аудиторному занятті відповідного тематичного плану. При виконанні поточного контролю оцінці підлягають теоретичні знання та практичні навички, яких набули ад'юнкти (аспіранти) після опанування матеріалів дисципліни. До складу завдань контрольної роботи, відповідно до специфіки дисципліни включаються:

- 25 тестових завдань;
- виконання самостійної роботи в окремому зошиті.

Максимальна кількість балів за результатами поточного та підсумкового контролю здобувачів становить 60 балів (мінімальна – 30 балів).

Підсумковий контроль

Підсумковий контроль знань ад'юнктів (аспірантів) з дисципліни «Кримінальна відповідальність за корупційні правопорушення» проводиться за результатами рейтингової оцінки за увесь період вивчення даної дисципліни.

Відповідно до навчального плану **підсумковий** контроль з навчальних дисциплін, що забезпечуються кафедрою економічної безпеки та фінансових розслідувань передбачений у формі екзамену.

Екзамен із перевірки компетентності з даної дисципліни, складається усно за білетами підсумкового контролю, які пропонуються здобувачу. Максимальна кількість балів з підсумкового контролю здобувача становить 40 балів.

10. Орієнтовний перелік питань для підсумкового контролю.

1. Спеціальний суб'єкт кримінального корупційного правопорушення.
2. Понятійний аспект неправомірна вигода.
 3. Понятійний аспект службова особа.
 4. Корупція: поняття, запобігання та відповідальність.
 5. Поняття, форми, ознаки та види корупції.
 6. Нормативно-правове забезпечення протидії корупції.
 7. Міжнародні норми відповідальності за корупційні кримінальні правопорушення.
 8. Зарубіжний досвід кримінальної відповідальності за корупційні кримінальні правопорушення.
 9. Понятійний апарат Конвенцій проти корупції.
 10. Понятійний апарат Міжнародний кодекс поведінки державних посадових осіб.
 11. Суб'єкти відповідальності за корупційні правопорушення.
 12. Суб'єкти протидії корупції.
 13. Поняття, функції Національного агентства з питань запобігання корупції.
 14. Поняття, функції Національного антикорупційного бюро України.
 15. Поняття, функції Державного бюро розслідувань.
 16. Запобігання корупційним та пов'язаним з корупцією правопорушенням.
 17. Запобігання та врегулювання конфлікту інтересів.
 18. Відповідальність за порушення антикорупційного законодавства.
 19. Загальна кримінально-правова характеристика корупційних кримінальних правопорушень.
 20. Особливості кваліфікації окремих корупційних кримінальних правопорушень.
 21. Поняття, загальна характеристика й види кримінальних правопорушень у сфері службової діяльності.
 22. Наслідки вчинення корупційних кримінальних правопорушень.
 23. Покарання за корупційні кримінальні правопорушення.
 24. Дискусійні питання доктринального та практичного кримінально-правового розуміння корупційних кримінальних правопорушень.
 25. Актуальні проблеми кваліфікації службового підроблення.

26. Актуальні проблеми кваліфікації перевищення влади або службових повноважень. Відмежування від суміжних кримінальних правопорушень.
27. Актуальні проблеми кваліфікації викрадення, привласнення, вимагання документів, штампів, печаток, заволодіння ними шляхом шахрайства чи зловживання службовим становищем або їх пошкодження.
28. Актуальні проблеми кваліфікації декларування недостовірної інформації. Предмет кримінального правопорушення. Відмежування від суміжних кримінальних правопорушень.
29. Актуальні проблеми кваліфікації неподання суб'єктом декларування декларації особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування. Види діяння.
30. Актуальні проблеми кваліфікації службова недбалість. Наслідки.
31. Дискусійні питання кваліфікації нецільового використання бюджетних коштів, здійснення видатків бюджету чи надання кредитів з бюджету без встановлених бюджетних призначень або з їх перевищенням.
32. Доктринальні питання щодо вивчення кримінальних правопорушень проти правомірної діяльності державних установ і недержавних формувань незалежно від форм власності і видів діяльності, що вчинюються службовими особами з використанням ними своїх обов'язків, а також особами, які надають публічні послуги.
33. Поняття та ознаки неправомірної вигоди.
34. Дискусійні питання кваліфікації незаконного збагачення. Поняття, ознаки предмету кримінального правопорушення. Ознаки діяння.
35. Актуальні проблеми кваліфікації підкупу службової особи юридичної особи приватного права незалежно від організаційно-правової форми.
36. Актуальні проблеми кваліфікації підкупу особи, яка надає публічні послуги.
37. Дискусійні питання кваліфікації пропозиції, обіцянки або надання неправомірної вигоди службовій особі.
38. Актуальні проблеми кваліфікації зловживання владою або службовим становищем.
39. Кваліфікація кримінального правопорушення привласнення, розтрата майна або заволодіння ним шляхом зловживання

службовим становищем. Поняття та ознаки привласнення.
Поняття та ознаки розтрати.

40. Актуальні проблеми кваліфікації зловживання повноваженнями службовою особою юридичної особи приватного права незалежно від організаційно-правової форми.
41. Актуальні проблеми кваліфікації зловживання повноваженнями особами, які надають публічні послуги.
42. Актуальні проблеми кваліфікації зловживання впливом.
43. Актуальні проблеми кваліфікації викрадення, привласнення, вимагання вогнепальної зброї бойових припасів, вибухових речовин чи радіоактивних матеріалів або заволодіння ними шляхом шахрайства або зловживання службовим становищем.
44. Актуальні проблеми кваліфікації викрадення, привласнення, вимагання військовослужбовцем зброї, бойових припасів, вибухових або інших бойових речовин, засобів пересування, військової та спеціальної техніки чи іншого військового майна, а також заволодіння ними шляхом шахрайства або зловживання службовим становищем.
45. Актуальні проблеми кваліфікації викрадення, привласнення, вимагання наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів чи заволодіння ними шляхом шахрайства або зловживання службовим становищем.
46. Актуальні проблеми кваліфікації викрадення, привласнення, вимагання прекурсорів або заволодіння ними шляхом шахрайства або зловживання службовим становищем.
47. Актуальні проблеми кваліфікації викрадення, привласнення, вимагання обладнання, призначеного для виготовлення наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів, чи заволодіння ним шляхом шахрайства або зловживання службовим становищем та інші незаконні дії з таким обладнанням.
48. Актуальні проблеми кваліфікації порушення встановлених правил обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів.
49. Кваліфікація привласнення, розтрати майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем. Постанова Пленуму Верховного Суду України від 6 листопада 2009 р. № 10 «Про судову практику у справах про злочини проти власності».
50. Кваліфікація зловживання владою або службовим становищем. Відмінність від перевищення влади або службових повноважень працівником правоохоронного органу. Постанова Пленуму

Верховного Суду України від 26 грудня 2003 р. № 15 «Про судову практику в справах про перевищення влади або службових повноважень».

51. Кваліфікація прийняття пропозиції, обіцянки або одержання неправомірної вигоди службовою особою. Пропозиція, обіцянка або надання неправомірної вигоди службовій особі.

52. Кваліфікація підкупу працівника підприємства, установи чи організації.

11. Рейтингова система оцінювання результатів навчання.

Аудиторна робота (поточне накопичення балів)					Підсумковий контроль	Підсумкова кількість балів
					екзамен	
Мах 60%					Мах 40%	Мах 100%
Тема 1 12	Тема 2 12	Тема 3 12	Тема 4 12	Тема 5 12		

Характеристика оцінювання рівня навчальних досягнень ад'юнкта (аспіранта)

Бали	Критерій оцінювання навчальних досягнень
0	За повне незнання і нерозуміння ад'юнктом (аспірантом) навчального матеріалу або відмову від відповіді
1	Ад'юнкт (аспірант) має найзагальніші знання, що базуються на попередньому досвіді. Може навести визначення, терміни і категорії не розкриваючи їхнього змісту, не може використовувати знання при вирішенні практичних завдань
2	Ад'юнкт (аспірант) має розрізнені, безсистемні знання, не вміє виділяти головне і другорядне, допускається помилок у визначенні понять, перекручує їх зміст, хаотично і невпевнено викладає матеріал, не може використовувати знання при вирішенні практичних завдань
3	Ад'юнкт (аспірант) володіє окремими положеннями навчального матеріалу, відтворює його не в повній мірі, непослідовно. Ад'юнкт (аспірант) допускає неточності у визначенні понять та при використанні знань для вирішення практичних завдань, не вміє доказово обґрунтовувати свої судження. Мислення ад'юнкта (аспіранта) виражено в репродуктивній формі.

4	Ад'юнкт (аспірант) в повній мірі засвоїв навчальний матеріал, володіє категоріально-понятійним апаратом орієнтується у вивченому матеріалі, свідоме використання знань для вирішення практичних завдань, грамотний виклад відповіді, але у змісті і формі відповіді мали місце окремі неточності (похибки). Мислення ад'юнкта (аспіранта) виражено в продуктивній формі.
5	Ад'юнкт (аспірант) глибоко і повно засвоїв увесь навчальний матеріал, в якому легко орієнтується, володіє категоріально-понятійним апаратом, вміє пов'язувати теорію з практикою, вирішувати практичні завдання, висловлювати і обґрунтовувати свої судження. Четвертий рівень передбачає грамотний, логічний виклад відповіді (як в усній, так і в письмовій формі), якісне зовнішнє оформлення. Мислення ад'юнкта (аспіранта) виражено в евристичній формі.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка ECTS	Визначення оцінки ECTS	Рейтинг ад'юнкта та аспіранта, бали
A	ВІДМІННО – відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	90 - 100
B	ДУЖЕ ДОБРЕ – вище середнього рівня з кількома помилками	85 - 89
C	ДОБРЕ – у загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок	75– 84
D	ЗАДОВІЛЬНО – непогано, але зі значною кількістю недоліків	66 - 74
E	ДОСТАТНЬО – виконання задовольняє мінімальні критерії	60 – 65
FX	НЕЗАДОВІЛЬНО – потрібно працювати перед тим, як отримати залік (позитивну оцінку)	35 - 59
F	НЕЗАДОВІЛЬНО – необхідна серйозна подальша робота	0 - 34

Методичне забезпечення

Методичне забезпечення навчальної дисципліни «Кримінальна відповідальність за корупційні правопорушення» включає:

- програму з навчальної дисципліни «Кримінальна відповідальність за корупційні правопорушення»;
- навчальні посібники з фінансового права у бібліотеці НАВС;
- інструктивно-методичні матеріали до семінарських, практичних занять з дисципліни «Кримінальна відповідальність за корупційні правопорушення»;
- завдання для самостійної роботи ад'юнктів та аспірантів з дисципліни «Кримінальна відповідальність за корупційні правопорушення»;

- тестові завдання до семінарських, практичних занять з дисципліни «Кримінальна відповідальність за корупційні правопорушення»;
- рубіжні контрольні роботи для перевірки рівня засвоєння ад'юнктами та аспірантами навчального матеріалу;
- методичні матеріали для ад'юнктів та аспірантів з питань самостійного опрацювання фахової літератури, написання рефератів, доповідей, наукових робіт з дисципліни «Кримінальна відповідальність за корупційні правопорушення».

Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає дисципліна та з урахуванням дистанцій

Moodle – безкоштовна, відкрита (Open Source) система управління навчанням: тексти лекцій, рекомендовані питання до підсумкового контролю, літературні джерела, мультимедійні презентації, тестові завдання.

Наявність ноутбуків, комп'ютерів, планшетів, смартфонів з виходом до мережі Інтернет.

12. Рекомендована література

Базова

Основні законодавчі та нормативно-правові акти

1. 1 Про запобігання корупції : Закон України від 14 жовтня 2014 року № 1700-VII [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1700-18>.
2. <http://www.president.gov.ua/en/content/constitution.html>.
3. The Costs of Corruption [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://web.worldbank.org/WBSITE/EXTERNAL/NEWS/0,,contentMDK:20190187~pagePK:64257043~piPK:437376~theSitePK:4607,00.html>.
4. Закон України «Про засади запобігання корупції». Науково-практичний коментар. – К. : «Видавничий дім «Скіф», 2012. – 512 с.
5. Індекс сприйняття корупції базується на незалежних опитуваннях, в яких беруть участь міжнародні фінансові та правозахисні експерти, в тому числі Світового банку, Freedom House, World Economic Forum, Азійського та Африканського банків розвитку тощо. Індекс є оцінкою від 0 (найвищий рівень корупції) до 100 (відсутність корупції). Повне дослідження доступне за посиланнями: www.ti-ukraine.org або www.transparency.org.
6. Конституція України від 28 червня 1996 року (офіційний текст) [Електронний ресурс]. – Режим доступу :
7. Кримінальна конвенція про боротьбу з корупцією (ETS 173) : прийнята 27 січня 1999 року у Страсбурзі; ратифікована Україною 18 жовтня 2006 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/994_101/print1433920238957200.
8. Кримінальний кодекс України 2001 року (офіційний текст) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>.
9. Кримінальний процесуальний кодекс України : Закон України від 13

квітня 2012 р. URL : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4651%D0%B0-17>

10. Податковий кодекс України від 02 грудня 2010 року // Офіційний вісник України. – 2010. - № 92.
11. Постанова Пленуму Верховного Суду України від 15 квітня 2005 р. № 5 «Про практику застосування судами законодавства про кримінальну відповідальність за легалізацію (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом».
12. Постанова Пленуму Верховного Суду України від 23 грудня 2005 р. № 13 «Про практику розгляду судами кримінальних справ про злочини, вчинені стійкими злочинними об'єднаннями».
13. Постанова Пленуму Верховного Суду України від 25 квітня 2003 р. № 3 «Про практику застосування судами законодавства про відповідальність за окремі злочини у сфері господарської діяльності».
14. Постанова Пленуму Верховного Суду України від 26 грудня 2003 р. № 15 «Про судову практику у справах про перевищення влади або службових повноважень».
15. Постанова Пленуму Верховного Суду України від 26 квітня 2002 р. № 3 «Про судову практику в справах про викрадення та інше незаконне поводження зі зброєю, бойовими припасами, вибуховими речовинами, вибуховими пристроями чи радіоактивними матеріалами».
16. Постанова Пленуму Верховного Суду України від 26 квітня 2002 р. № 4 «Про судову практику в справах про злочини у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів та прекурсорів».
17. Постанова Пленуму Верховного Суду України від 26 квітня 2002 р. № 5 «Про судову практику у справах про хабарництво».
18. Постанова Пленуму Верховного Суду України від 6 листопада 2009 р. № 10 «Про судову практику у справах про злочини проти власності».
19. Постанова Пленуму Верховного Суду України від 7 лютого 2003 р. № 2 «Про судову практику у справах про злочини проти життя та здоров'я особи».
20. Постанова Пленуму Верховного Суду України від 8 жовтня 2004 р. № 15 «Про деякі питання застосування законодавства про відповідальність за ухилення від сплати податків, зборів, інших обов'язкових платежів».
21. Постанови Пленуму Верховного Суду України (2002–2020 рр.) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.scourt.gov.ua/clients/vs>.
22. Про Національне антикорупційне бюро України: Закон України від 14 жовт. 2014 р. № 1698-VII. База даних Законодавство України / ВР України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1698-18>.
23. Про практику застосування судами кримінального законодавства про повторність, сукупність і рецидив злочинів та їх правові наслідки: постанова Пленуму Верховного Суду України від 4 червня 2010 р. № 7.

[Електронний ресурс]. – Режим доступу:
<http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/>

24. Цивільна конвенція про боротьбу з корупцією (ETS 174): прийнята 4 листопада 1999 року у Страсбурзі; ратифікована Україною 16 березня 2005 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/994_102.
25. Цивільний кодекс України від 16 січ. 2003 р. № 435-IV : за станом на 29 вер. 2011 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/435-15>

Основна література:

1. Актуальні питання кримінального законодавства України та практики його застосування: монографія /В.Я. Тацій, В.І. Борисов, Л.М. Демидова та ін.; за заг. ред. В.Я. Тація, В.І. Борисова, Л.М. Демидової Харків : Право, 2017. 400с.
2. Актуальні проблеми кримінально-правової кваліфікації: навч. посіб. / за заг. ред В.В. Топчія; наук. ред. В.І. Антипова. – Вінниця : ТОВ «Нілан-ЛТД», 2017. 896 с.
3. Бабіков О. П., О. О. Олійник Кримінально-правова характеристика підкупу службової особи юридичної особи приватного права незалежно від організаційно правової форми : історичний, зарубіжний та вітчизняний досвід. Монографія. Миргород, 2019. 225 с.
4. Брич Л. П. Теорія розмежування складів злочинів : [монографія] / Л. П. Брич. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2013. 712 с.
5. Вартилецька І.А., Горбачевський В.Я., Микитчик О.В., Плугатир В.С. Кримінальне право України. Особлива частина. Альбом схем : Навч.посіб. – К. : Алерта, 2015. – 576 с.
6. Вознюк А. А. Спеціальні види звільнення від кримінальної відповідальності учасників організованих злочинних об'єднань : монографія / А. А. Вознюк. – К. : Нац. акад. внутр. справ, 2015. – 236 с.
7. Державна антикорупційна політика і запобігання та протидія корупції на публічній службі в органах державної влади і органах місцевого самоврядування: монографія / В. В. Василевич, Т. Е. Василевська, В. Ф. Нестерович, Е. В. Расюк, А. В. Савченко, В. Л. Федоренко (кер.) та ін.; за заг. ред. Ю.В. Ковбасюка і В. Л. Федоренка. Київ: Видавництво Ліра К, 2016. 524 с.
8. Дослідження корупції: теоретичні та концептуальні засади: Антологія – Київ: ДУХ І ЛІТЕРА, 2021. 664 с.
9. Дудоров О.О., Хавронюк М.І. Кримінальне право: Навчальний посібник / За заг. ред. М.І. Хавронюка. К.: Ваіте, 2014. 944 с.

10. Засади запобігання та проїдїї корупції в Україні - навч. посіб. / [Василинчук В.І., Чернявський С.С., Юрченко О.М., Кузнецов В.В., Грудзур О.М.] та інш. К. : ФОП Кандиба Т.П., 2015. 228с.
11. Кваліфікація злочинів, підслідних органам внутрішніх справ : навч. посіб. / За заг. ред. В. В. Коваленка; за наук. ред. О. М. Джузи та А. В. Савченка. К. : Атіка, 2011. 648 с.
12. Кваліфікація злочинів у діяльності Національної поліції України : навчальний посібник / за ред. О. М. Литвинова. Харків : Константа, 2017. 448 с.
13. Киричко В. М. Кримінальна відповідальність за корупцію / Киричко В. М. Х. : Право, 2013. 424 с.
14. Корупційні схеми: їх кримінально-правова кваліфікація і досудове розслідування / За ред. М.І. Хавронюка. К. : Москаленко О. М., 2019. 464 с.
15. Корупція в Україні: сучасні реалії та ефективні засоби протидії : монографія / І. В. Басанцов, О. О. Зубарева. Суми : Сумський державний університет, 2016. 113 с.
16. Кримінальне право України: Особлива частина : підручник / [Ю. В. Баулін, В. І. Борисов, В. І. Тютюгін та ін.] ; за ред. В. В. Сташиса, В. Я. Тація. 5-те вид, переробл. і допов. Х. : Право, 2015. 680 с.
17. Кримінальне право України. Загальна частина : підручник / А. А. Васильєв, Є. О. Гладкова, О. О. Житний та ін.; за заг. ред. проф. О. М. Литвинова; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків, 2020. 428 с.
18. Кримінальне право України. Особлива частина : навчальний посібник / А. А. Васильєв, О. О. Житний, Є. О. Гладкова та ін.; за ред. О. М. Литвинова. Харків : Право, 2020. 656 с.
19. Кришевич О.В. Адаптація національного законодавства відповідно до Угоди про асоціацію з Європейським Союзом. Наукова монографія О. В. Кузьменко (Спеціальне редагування: О.В. Кузьменко, В.Г. Чорна). К.: Видавничий центр «Кафедра», 2019. С. 410- 429.
20. Кузнецов В.В., Грудзур О.М., Кузнецова Л.О. Кримінальна відповідальність за корупційні злочини. Альбом схем: навч. посіб. Київ: ФОП Кандиба Т. П., 2017. 82 с.
21. Настільна книга детектива, прокурора, судді: коментар антикорупційного законодавства/Хавронюк М. І., Дудоров О. О., Калмиков Д. О. та ін.; за ред. М. І. Хавронюка. Київ: Дакор, 2016. 496 с.
22. Науково-практичний коментар до Закону України «Про запобігання корупції» / Наук. ред. Хавронюк М. І. К.: Ваїте, 2018. 472 с.
23. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / Д.С. Азаров, В. К. Гришук, А. В. Савченко та ін. ; за заг. ред. О. М.

- Джужі, А.В. Савченка, В. В. Чернея. Київ : Юрінком Інтер, 2019. 1064 с.
24. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / за ред. М.І. Мельника, М.І. Хавронюка. 10-те вид., переробл. та допов. Київ, 2018. 1360 с.
 25. Осадчий В.І. Корупційні злочини: монографія / Осадчий В.І. – К. : Вид.-во Європ. Ун.-ту, 2016. 81с.
 26. Пономаренко Ю.. Загальна теорія визначення караності кримінальних кримінальних правопорушень : Монографія / Ю.А. Пономаренко. Харків : Право, 2020. 720с.
 27. Предмет злочинів у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг : наук.-практ. посіб. / Ольга Сергіївна Бондаренко, Ольга Володимирівна Кришевич, Володимир Васильович Пахомов; Сум. держ. ун-т ; ред. Н. З. Клочко. Суми : Сум. держ. ун-т, 2019. 312 с.
 28. Реалізація державної антикорупційної політики в міжнародному вимірі [Текст] : матеріали V Міжнар. наук.- практ. конф. (Київ, 9–10 груд. 2020 р.) : у 2 ч. / [редкол.: В. В. Черней, С. Д. Гусарев, С. С. Чернявський та ін.]. Київ : Нац. акад. внутр. справ, 2020. Ч. 1. 300 с.
 29. Савченко А. В. Корупційні злочини (кримінально-правова характеристика) [текст] навч. посіб. / А. В. Савченко. К. : «Центр учбової літератури», 2016. 168 с.
 30. Савченко А. В. Злочини у сфері службової діяльності, пов'язаної з наданням професійних послуг. Науково-практичний коментар до розділу XVII Особливої частини Кримінального кодексу України / Савченко А. В., Кришевич О. В. // За заг. ред. В. І. Шакуна. К.: Алерта, 2012. 160 с.
 31. Сердюк П. П. Теоретичні й методологічні проблеми сучасного кримінального права : монографія / П. П. Сердюк. Запоріжжя : Акцент Інвест-Трейд, 2012. 800 с.
 32. Судово-практичний коментар Кримінального кодексу України. [текст] / За заг. ред. Савченка А. В. К. : «Центр учбової літератури», 2013. 1272 с.
 33. Сучасна кримінально-правова система в Україні: реалії та перспективи. Ю. В. Баулін, М. В. Буроменський, В. В. Голіна, В. К. Грищук, О. В. Зайчук, В. О. Навроцький, О. В. Наден, Ю. В. Нікітін, Н. М. Оніщенко, Ю. А. Пономаренко, М. І. Хавронюк, О. В. Харитоновна, В. І. Шакун Київ: ВАІТЕ, 2015. 688 с.
 34. Тацій В.Я. Об'єкт і предмет злочину в кримінальному праві : монографія / В.Я. Тацій. К. : Вид. Право, 2016. 256с.
 35. Трепак В.М. Корупційні правопорушення: поняття, види та заходи протидії: Навч. посібн. К.: Атіка-Н, 2014. 336 с.
 36. Хавронюк М.І. Науково-практичний коментар до Закону України «Про засади запобігання і протидії корупції». К.: Атіка, 2011. 424 с.

Інтернет ресурси

<http://www.president.gov.ua>. – офіційний веб-сайт Президента України.
<http://www.rada.gov.ua>– офіційний веб-сайт Верховної Ради України.
<http://www.kmu.gov.ua> – офіційний веб-сайт Кабінету Міністрів України.
<http://www.mvs.gov.ua>– офіційний веб-сайт Міністерства внутрішніх справ України.
<http://www.court.gov.ua/vscourt>– офіційний веб-портал судової влади в Україні.
<http://www.sc.gov.ua> – офіційний веб-сайт Вищого спеціалізованого України суду з розгляду цивільний і кримінальних справ.
<http://www.gr.gov.ua> – офіційний веб-сайт Генеральної прокуратури України.
<http://www.minjust.gov.ua> – Офіційний веб-сайт Міністерства юстиції України.
<https://nazk.gov.ua/uk/>
<http://www.reyestr.court.gov.ua> – єдиний реєстр судових рішень в Україні.
<http://www.nbuv.gov.ua> – Національної бібліотеки України ім. В.І.Вернадського.
<http://www.catalogue.nplu.org> – Національна парламентська бібліотека України.
<http://www.ials.sas.ac.uk/library/library.htm> – Бібліотека Інституту Поглиблених Правничих Студій. Велика Британія.
<http://www.ukma.kiev.ua/ukmalib> – Наукова бібліотека Національного університету «Києво-Могилянська академія».
<http://www.ulde.kiev.ua/news.php> – Центр розвитку українського законодавства.
<http://www.pravoznaves.com.ua>- Електронна бібліотека юридичної літератури «Правознавець»